
Wstępne założenia dotyczące organizacji wyższych studiów technicznych w Płocku.

Notatki Płockie 13/3-47, 9-10

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WSTĘPNE ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE ORGANIZACJI WYŻSZYCH STUDIÓW TECHNICZNYCH W PŁOCKU

UZASADNIENIE POTRZEBY ORGANIZACJI STUDIÓW TECHNICZNYCH W PŁOCKU

W województwie warszawskim od dawna dawał się odczuć niedobór kadry technicznej. Dotychczas jedynym ośrodkiem akademickim pracującym na potrzeby woj. warszawskiego w zakresie szkolenia kadr technicznych (głównie na poziomie magisterskim) była Politechnika Warszawska. Jednak zarówno aktualne, jak i przyszłe możliwości dydaktyczne Politechniki nie gwarantują pokrycia zapotrzebowania województwa na kadrę inżynierską. Należy tu wyraźnie podkreślić, że uczelnia warszawska pełni rolę głównej uczelni technicznej całego kraju, posiada unikalne kierunki studiów i kieruje się kryteriami doboru kandydatów opartymi o cenę zdolności, rekrutuje młodzież ze wszystkich regionów Polski. W wyniku takiej sytuacji tylko 11% młodzieży studiującej na Politechnice Warszawskiej pochodzi z województwa warszawskiego (głównie z Warszawy).

Po przeanalizowaniu sytuacji — zarówno ze względu na potrzeby gospodarze tego województwa, jak i ze względu na szeroką bazę rekrutacyjną obejmującą do roku 1970 na terenie województwa ok. 50 tysięcy absolwentów szkół średnich — powzięto postanowienie, że warszawską uczelnię techniczną należałoby wesprzeć w jej działalności szkoleniowej. Ustalono także, iż potrzeby gospodarze wymagają znacznego zasilenia w kadry inżynierskie północnych powiatów województwa, których ośrodkiem przemysłowym staje się miasto Płock. Bowiern na ogólną liczbę 3200 inżynierów, bo tyle liczy wojewódzki deficyt kadrowy, w rejonie płocko-ciechanowskim brakuje aż 1400 inżynierów.

Z sytuacji tej wynikało, że miastem, w którym należy zlokalizować „satelitarną” szkołę odciążającą Politechnikę Warszawską w szkoleniu kadr technicznych, jest Płock jako ośrodek nowo powstającego „zagłębia” przemysłowego. Założenie w tym mieście ośrodka akademickiego powinno wpłynąć dodatnio na jego ogólną aktywizację i ożywienie życia kulturalnego i społecznego.

Naturalną konsekwencją bliskiego położenia Płocka od Warszawy, w której zgrupowana jest silna kadra naukowa, skoncentrowane jest życie naukowe oraz w której rozwija działalność centralna uczelnia techniczna Polski i województwa — Politechnika Warszawska, był społeczny obowiązek podjęcia inicjatywy zorganizowania nowej szkoły inżynierskiej właśnie przez uczelnię warszawską. Inicjatywa ta przybrała w pierwszej fazie formę wyłonienia naukowej kadry inicjatorskiej, opracowania programów nauczania oraz zorganizowania procesu dydaktycznego przy założeniu, że studentom przyszłej szkoły

udostępni się własne specjalistyczne laboratoria, warsztaty itp. Natomiast cała strona administracyjna: poczynania inwestycyjne w zakresie pomieszczeń i wyposażenia, zaopatrzenie w aparaturę i sprzęt dydaktyczny oraz troska o stworzenie odpowiednich warunków bytowych dla młodzieży studiującej i kadry naukowej — od początku obciążały władze powiatowe i wojewódzkie.

Tego rodzaju podział zadań wpłynął decydująco na sprawną organizację i szybkie uruchomienie technicznych studiów w Płocku, a jednocześnie powinien możliwie szybko doprowadzić do pełnego uformowania się tych studiów. Jest sprawą oczywistą, że szkoła ta pozostanie zawsze pod naukowym patronatem Politechniki Warszawskiej, której rola ograniczy się jednak wtedy do ogólnej opieki i pomocy naukowej.

FORMY ORGANIZACYJNE I PROFIL DYDAKTYCZNY

Na formę organizacyjną nowej szkoły decydujący wpływ miały zarówno środki, jakimi dysponował Płock i Politechnika Warszawska, jak i obiektywne prawa rządzące każdym procesem organizacyjnym. Jednym z zasadniczych problemów, jaki przy organizacji wystąpił, był problem kadr naukowych. Na profil dydaktyczny Filii rzutowały głównie potrzeby gospodarze terenu, ale również i poprzednio wymienione warunki. Środki, jakimi dysponował Płock w chwili uruchamiania Filii i jakie deklarował w najbliższej przyszłości w zakresie budynków i zaplecza, miały umożliwić w pierwszym rzędzie uruchomienie zajęć audytoryjnych. Założono, że w początkowym okresie kadra nauczająca prawie całkowicie musi być dowożona z Warszawy, a niektóre stanowiska asystentów naukowo-dydaktycznych i technicznych będzie można prawdopodobnie obsadzić pracownikami pochodzącymi z miejscowych szkół lub zakładów pracy. Przyjęto także, że nie należy liczyć na możliwość szybkiego zorganizowania całego zaplecza dydaktycznego, szczególnie specjalistycznych laboratoriów i warsztatów właściwych dla niektórych kierunków studiów. Dlatego też trzeba było przewidzieć alternatywną możliwość prowadzenia dwuetapowego procesu dydaktycznego: w zakresie pierwszych ogólnotechnicznych semestrów na terenie Płocka oraz w zakresie końcowych semestrów studiów na terenie Politechniki Warszawskiej. Jednak pociągałoby to za sobą konieczność zarezerwowania odpowiednich ilości miejsc w warszawskich domach akademickich.

Mając na uwadze powyższe okoliczności ustalono, że przede wszystkim należy uruchomić

taki rodzaj studiów, który odpowiadałby potrzebom gospodarczym terenu, a jednocześnie nie wymagałby dużej ilości specjalistycznych zajęć warsztatowo-laboratoryjnych, co pozwoli na zorganizowanie całego procesu dydaktycznego całkowicie na terenie Płocka. Miało to mieć jeszcze i tę zaletę, że nie zachodziłaby wtedy potrzeba odrywania młodzieży od macierzystego terenu na czas nauki w Warszawie i nie budziłoby się tendencji do pozostawania w stolicy po studiach.

Z analizy potrzeb gospodarczych terenu wynikało, że największe zapotrzebowanie na inżynierów w rejonach północnych woj. warszawskiego występuje w dziedzinach: inżynierii budowlanej, chemii, automatyki i mechaniki.

Zestawiając te potrzeby z istniejącymi możliwościami zarówno Płocka, jak i Politechniki Warszawskiej postulowano następujące rozwiązanie organizacji i profilu wyższych studiów technicznych w Płocku:

1) W z a k r e s i e s t u d i ó w b u d o w l a n y c h

a) Uruchomienie w roku akademickim 1967/68 inżynierskich studiów budowlanych i przyjęcie 50—70 studentów na pierwszy semestr. Proces dydaktyczny w ciągu wszystkich semestrów miał być realizowany w Płocku, gdyż w Politechnice Warszawskiej nie ma studiów inżynierskich dziennych z tego zakresu. Taki wariant organizacyjny wymagał odpowiedniej koncentracji środków i wysiłków od pierwszych dni powołania szkoły.

b) Uruchomienie dwuetapowych studiów magisterskich budowlanych, podczas których zajęcia ze studentami lat młodszych prowadzone by były na terenie

Płocka, a ze studentami lat starszych na terenie Politechniki Warszawskiej.

c) Uruchomienie dwuetapowych studiów inżynierskich budowlanych, co musiałoby pociągnąć za sobą powołanie studiów inżynierskich budowlanych na Politechnice Warszawskiej.

Warianty dwuetapowe stworzyłyby nieco łagodniejsze warunki organizacyjne dla Płocka.

2) W z a k r e s i e s t u d i ó w i n n y c h s p e c j a l n o ś c i

a) Uruchomienie w latach 1968/69 inżynierskich studiów z elektroniki przemysłowej, ze szczególnym uwzględnieniem automatyki, oraz studiów z zakresu mechaniki.

Dodatkowym ważnym argumentem przemawiającym za zorganizowaniem studiów z zakresu elektroniki, (poza potrzebami przemysłu tego rejonu) był fakt, że na Wydziale Elektroniki Politechniki Warszawskiej organizowane są studia inżynierskie, co znakomicie ułatwiłoby realizację etapu warszawskiego. Nie trzeba chyba przypominać tu ogólnie znanych i nie kwestionowanych stwierdzeń, że elektronika i automatyka przemysłowa reprezentuje najbardziej postępowe i nowoczesne idee w wielkoprzemysłowych procesach produkcyjnych. Z uwagi na różnorodność i ilość specjalistycznych laboratoriów koniecznych przy organizacji tego kierunku studiów przeprowadzenie całego procesu dydaktycznego na terenie Płocka nie byłoby prędko możliwe. Przy obecnie deklarowanych środkach i stanie kadrowym nie wydaje się możliwe uruchamianie jakiegoś dodatkowego kierunku studiów. Jak z tego widać, ostatecznie zwyciężyła koncepcja powołania do życia studiów budowlanych i mechanicznych.

Studenci I roku Filii Politechniki Warszawskiej w Płocku są to przeważnie ludzie bardzo młodzi... Na zdjęciu — w czasie przerwy między zajęciami estetycznie urządzony kafelek w holu na trzecim piętrze zapełnia się studentami